

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başvuru Numarası : 2013/6862

Karar Tarihi : 30/6/2014

Başkan : Alparslan ALTAN
Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR
Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Recep KÖMÜRCÜ
M. Emin KUZ
Raportör : Murat AZAKLI
Başvurucu : Göksel KUM
Vekili : Av. Habib YENEN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvurucu, alacaklı olduğu şahsın tapuya kayıtlı taşınmazının tapu sicilinde iki ayrı kişi adına tescilli gözükmemesine rağmen temelde aynı borçluya ait olduğunu, Tapu Sicil Müdürlüğüne tapu kaydında isim düzeltmesinin gerçekleştirilmemesi nedeniyle alacağını tam olarak tahsil edemediğini, Maliye Hazinesi aleyhine açtığı tazminat davasının reddedildiğini belirterek, anayasal haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştü, yeniden yargılama yapılmasını veya tazminat ödenmesini talep etmiştir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, 27/8/2013 tarihinde Bakırköy 2. Asliye Hukuk Mahkemesi vasıtasıyla yapılmıştır. Dilekçe ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinde Komisyona sunulmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. İkinci Bölüm Birinci Komisyonunca, 10/1/2014 tarihinde, kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına, dosyanın Bölüme gönderilmesine karar verilmiştir.

4. İkinci Bölümün 29/1/2014 tarihli ara kararı gereğince başvurunun, kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına ve bir örneğinin görüş için Adalet Bakanlığına gönderilmesine karar verilmiştir.

5. Adalet Bakanlığının 28/3/2014 tarihli görüş yazısı başvurucuya bildirilmiş, başvuru vekili 22/4/2014 tarihli dilekçesinde, Adalet Bakanlığı görüşüne katılmadığını belirterek, başvuru dilekçesindeki iddialarını tekrar etmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

6. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

7. a. Başvurucu, Abdulhalim Ener isimli şahıstan olan alacağının tahsili amacıyla 2/8/1996 tarihinde, İstanbul 5. İcra Müdürlüğünün E.1996/7622 sayılı dosyasında borçlu aleyhine, 1.150,00 TL asıl alacak ve 5.190,00 TL işlemiş faiz ile birlikte 6.340,00 TL üzerinden icra takibi başlatmıştır.

b. Takibin kesinleşmesi üzerine, Ankara ili Çankaya ilçesi Yalınca Mahallesi 27012 ada 2 parsel numaralı taşınmazın 1.600,00 TL bedelle, 27013 ada 1 parsel numaralı taşınmazın 665,00 TL bedelle ihalesi yapılarak satışa çıkarılmış ve başvurucu tarafından 7/7/1998 tarihinde alacağına mahsuben satın alınmıştır.

c. Anılan icra takip dosyasında başka bir işlem yapılmadığı belirlenmiştir.

8. Başvurucunun, icra yoluyla hisselerini satın aldığı taşınmazlarda Abdulhalim Ener ve Halim Ener ile başka şahısların hisseleri de bulunmaktadır.

9. Başvurucunun borçlusu Abdulhalim Ener vekilinin talebi üzerine Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 17/7/1992 tarih ve 1992/486, K.1992/581 sayılı ilamıyla verilen, 27012 ada 1 parselin tapu kaydında "Halim, Hamdi oğlu" olan ismin "Abdulhalim Ener, Hamdi oğlu" olarak düzeltilmesine dair karar, 2/2/1993 tarihinde Tapu Sicil Müdürlüğüne tapu kaydına işlenmiştir.

10. PTT Genel Müdürlüğüne, başvurunun icra yoluyla satın aldığı parsellere yönelik olarak, Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan kamulaştırmaya dayalı tapu iptali ve tescil davası sonunda, 8/10/1999 tarih ve E.1994/812, K.1999/712 sayılı kararlar taşınmazların tapu kayıtlarının iptali ile İdare adına tapuya tesciline karar verilmiş ve anılan karar Yargıtay 5. Hukuk Dairesince onanarak 9/11/2000 tarihinde kesinleşmiştir.

11. Başvurucu, icra yoluyla satın aldığı taşınmazlarına herhangi bir bedel ödenmeksizin İdare tarafından el konulduğu iddiasıyla Ankara 10. Asliye Hukuk Mahkemesinin E.2007/155 sayılı dava dosyasında PTT Genel Müdürlüğü aleyhine tazminat davası açmış olup, yargılama devam etmektedir.

12. a. Başvurucunun icra yoluyla satın aldığı taşınmazlardaki diğer hissedarlar ve başvurunun borçlusu Abdulhalim Ener, Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesinde açtıkları davada, 8/10/1999 tarih ve E.1994/812, K.1999/712 sayılı dava dosyasında taraf teşkilinin hatalı yapıldığını ileri sürerek, yargılamanın yenilenmesi talebinde bulunmuşlardır.

b. Başvurucu, yargılamanın yenilenmesi dava dosyasında borçlusunun da taraf olduğunu öğrenmesi üzerine, taşınmazları icra yoluyla satın aldığı ileri sürerek 1/7/2010 tarihinde Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan yargılamanın yenilenmesi dava dosyasına ferî müdahil olarak katılmıştır.

c. Mahkemece, 13/9/2012 tarih ve E.2008/333, K.2012/276 sayılı kararlar yargılamanın yenilenmesi şartlarının oluşmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

d. Temyiz üzerine, Yargıtay 5. Hukuk Dairesinin 18/6/2013 tarih ve E.2013/6248, K.2013/12892 sayılı ilamıyla hüküm onanmıştır.

13. a. Başvurucu, 30/3/2011 tarihinde, Maliye Hazinesi aleyhine Ankara 11. Asliye Hukuk Mahkemesinde açtığı davada, 27012 ada 2 parsel ve 27013 ada 1 parsel numaralı taşınmazların tapu kaydına göre maliki gözüken Abdulhalim Ener ile Halim Ener'in aynı kişiler olduğunu, tapu sicilinin yanlış tutulması nedeniyle farklı kişilermiş gibi iki ayrı hisse oluşturulduğunu, borçlusu olan Abdulhalim Ener aleyhine yaptığı icra takibi sonucu yalnızca Abdulhalim Ener'e ait hisselerin icra yoluyla satışının sağlandığını, Halim

Ener isimli hissedarın, Abdulhalim Ener ile aynı kişi olmasına rağmen Halim Ener adına tapuya kayıtlı hissenin satışının gerçekleştirilemediğini, bu nedenle alacağını tam olarak tahsil edemediğini, tapu sicili doğru tutulmuş olsaydı, aynı kişiye ait iki ayrı kayıt olmayacağını ve hisselerin tamamı Abdulhalim Ener adına tescilli olacağı için yaptığı icra takibi sonucu satışı gerçekleştirilen hisse çok olacağından alacağını tahsil imkanı bulabileceğini, tapu sicilinin tutulmasında Devletin kusursuz sorumluluğunun bulunduğunu ileri sürerek, tazminat talep etmiştir.

b. Mahkemece, 23/2/2012 tarih ve E.2011/172, K.2012/91 sayılı kararla; *“başvurucunun Ankara 10. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2007/155 esas sayılı dava dosyasında PTT Genel Müdürlüğü aleyhine kamulaştırmasız el atmaya dayalı tazminat davası açtığı, bu dosyada Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 1994/812 esas sayılı dava dosyasının 17/5/2007 tarihinden itibaren talep edildiği, davacının, davalının 25/7/2007 tarihli dilekçesi ekinde sunulan ve kendilerine tebliğ edilen yazıdan 9. Asliye Hukuk Mahkemesi kararını öğrendiği, Mahkemece 9. Asliye Hukuk Mahkemesi dava dosyasının 17/5/2007 tarihinden itibaren birden çok defa Mahkemesinden talep edildiği, bu dosyanın 26/6/2007 tarihinde başvurucunun açtığı dava dosyasına geldiği, dolayısıyla başvurucunun 26/6/2007 tarihinde durumu öğrenmiş sayılacağı ve bu tarihten itibaren 1 yıldan fazla sürenin geçtiği, davacının sonradan haberdar olduğunu belirtmesi doğru olmadığı gibi, sonradan öğrenmiş ise bu durumun tamamen kendi kusurundan kaynaklandığı, ayrıca başvurucunun zararının taşınmazların satışının gerçekleştirildiği tarihte doğduğu ve o tarihten itibaren de 10 yıldan fazla sürenin geçtiği, yine Abdulhalim ve Halim Ener'in aynı kişi olduklarının 24/2/2009 tarihli yazıyla bildirildiği gerekçeleriyle zamanaşımı nedeniyle davanın reddine” karar verilmiştir.*

c. Temyiz üzerine, Yargıtay 5. Hukuk Dairesinin 24/12/2012 tarih ve E.2012/13211, K.2012/28150 sayılı ilamıyla; *“dosyada bulunan kanıt ve belgelere, kararın dayandığı gerekçelere göre davanın reddine karar verilmesinde isabetsizlik görülmediği gerekçesiyle temyiz itirazlarının reddine, usul ve yasaya uygun olan hükmün onanmasına” karar verilmiştir.*

d. Karar düzeltme istemi aynı Dairenin 6/6/2013 tarih ve E.2013/9578, K.2013/11959 sayılı kararıyla reddedilmiştir.

e. Karar, 31/7/2013 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.

14. Başvurucu, 27/8/2013 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

B. İlgili Hukuk

15. 22/11/2001 tarih ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 1007. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şöyledir:

“Tapu sicilinin tutulmasından doğan bütün zararlardan Devlet sorumludur.

Devlet, zararın doğmasında kusuru bulunan görevlilere rücu eder.”

16. 22/4/1926 tarih ve 818 sayılı mülga Borçlar Kanunu'nun 60. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“Zarar ve ziyan yahut manevi zarar namıyla nakdi bir meblağ tediyesine müteallik dava, mutazarrır olan tarafın zarara ve failine itilâi tarihinden itibaren bir sene ve her halde zararı müstelzim filin vukuundan itibaren on sene mürrurundan sonra istima olunmaz.”

17. 22/7/2013 tarih ve 2013/5150 sayılı Tapu Sicil Tüzüğü'nün 90. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 18/5/1994 tarih ve 94/5623 sayılı Tapu Sicil Tüzüğü'nün 11. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“Kanunlarda veya bu Tüzükte yazılı istisnalar dışında, yazılı istem olmadıkça tapu sicili üzerinde işlem yapılamaz.”

18. 94/5623 sayılı mülga Tapu Sicil Tüzüğü'nün 85. maddesi şöyledir:

“Kütük üzerinde belgelere aykırı tescil veya yazımın düzeltilebilmesi için ilgililerin yazılı olurunun alınması ve yevmiye defterine kaydedilmesi gerekir.

Belgeye aykırı yazımın veya tescilin düzeltilmesine, ilgililerden birisinin yazılı oluru olmazsa, müdür defterdarlık veya mal müdürlüğünden düzeltme için dava açılmasını, talep eder.

Hazine avukatı bulunmayan yerlerde bu düzeltmeler için müdürlük tarafından re'sen dava açılır.

İkinci ve üçüncü fıkralardaki durum, ayrıca kütük sayfasının beyanlar sütununda belirtilir.

Kütük, yevmiye defteri ve yardımcı sicillerde belgesine aykırı olarak basit yazım hatası yapıldığının tespit edilmesi halinde, müdür tarafından nedeni düzeltmeler sicilinde açıklanarak, re'sen düzeltme yapılır.”

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

19. Mahkemenin 30/6/2014 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, başvurucunun 27/8/2013 tarih ve 2013/6862 numaralı bireysel başvurusu incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

20. Başvurucu, Abdulhalim Ener isimli şahıstan olan alacağını tahsil etmek amacıyla İstanbul 5. İcra Müdürlüğünde icra takibi yaptığını ve borçlunun hissedar olduğu 27012 ada 2 parsel ve 27013 ada 1 parsel numaralı taşınmazların satışı sonucu 7/7/1998 tarihinde alacağının bir kısmına mahsuben taşınmazları satın aldığını, taşınmazlara yönelik olarak PTT Genel Müdürlüğünce kamulaştırmaya dayalı tapu iptali ve tescil davası açıldığını ve taşınmazların anılan İdare adına tapuya tescil edildiğini, daha sonra PTT Genel Müdürlüğünce taşınmazların Anayasa Mahkemesine tahsisinin gerçekleştirildiğini ve taşınmaz üzerine Mahkeme binasının yapıldığını, kendisine herhangi bir kamulaştırma bedeli ödenmediği için PTT aleyhine tazminat davası açtığını, bu dava sırasında taşınmazların diğer maliklerinin PTT Genel Müdürlüğünce açılan ve kesinleşen kamulaştırmaya dayalı tapu iptali ve tescil davasında yapılan yargılamanın yenilenmesini talep ettiklerini öğrendiğini, bu dosyada, borçlusu Abdulhalim Ener'in de taraf olması üzerine feri müdahil olarak yargılamanın yenilenmesi davasına katıldığını bildirmiştir. Başvurucu, bu yargılama sırasında Abdulhalim Ener ile Halim Ener'in aynı kişi olmasına rağmen tapu kaydında iki ayrı kişiymiş gibi iki ayrı kayıt yapıldığını öğrendiğini, bu şekilde taşınmazın hissedar sayısının arttığını, yalnızca Abdulhalim Ener adına kayıtlı hisselerin satışını talep ettiğini, bu hisselerin satışı sonucu alacağının küçük bir kısmını tahsil edebildiğini, Halim Ener'in gerçekte Abdulhalim Ener olmasına rağmen tapu kaydında gerekli düzeltme yapılmadığı için alacağının kalan kısmını tahsil edemediğini, tapu kaydının tutulmasında Tapu Sicil Müdürlüğünün kusurunun bulunduğunu, zira Abdulhalim Ener ile Halim Ener'in aynı kişiler olduğu Tapu Sicil Müdürlüğünce, 27012 ada 1 parsel numaralı taşınmazda isim tashihi yapıldığı için bilinmesine rağmen, diğer parseller için isim

düzeltilmesinin yapılmadığını ve bu konuda girişimde bulunulmadığını, Halim Ener'e ait gözükten hissinin de Abdulhalim Ener adına kayıtlı olması halinde Abdulhalim Ener'in taşınmazlardaki hissesi artacağı için taşınmazın satışı sonucu alacağını daha fazla kısmını tahsil imkânı bulacağını belirtmiştir.

21. Başvurucu, bu olaylar üzerine tapu sicilinin tutulmasında Devletin kusursuz sorumluluğu bulunduğu için Maliye Hazinesi aleyhine tazminat davası açtığını, bu davada zamaşımının başlangıcı yanlış hesaplandığı için davanın zamaşımından reddedildiğini, kararın gerekçesiz olduğunu, kararda belirtilen gerekçelerin çelişkili ve gerçeğe uygun olmadığını, Mahkeme kararında belirtilen Abdulhalim ile Halim Ener'in aynı kişi olduklarına dair 24/2/2009 tarihli beyanın soyut bir beyan olduğunu, bu kişilerin aynı olduklarının Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 1994/812 esas sayılı dosyasında yer olmadığını, bu şahısların aynı kişi oldukları hususunun yargılamanın yenilenmesine konu olan 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2008/333 esas sayılı dava dosyasında gündeme geldiğini, bu dosyaya ise 1/7/2010 tarihinde müdahil olduğunu, bu tarihten itibaren 1 yıl içinde 30/3/2011 tarihinde Maliye Hazinesi aleyhine tazminat davası açtığını, Mahkemece verilen kararın gerekçesiz olarak onandığını belirterek, Anayasa'nın 2., 10., 35., 36., 40., 125. ve 141. maddelerinde tanımlanan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüş, yargılamanın yenilenmesini, olmadığı takdirde tazminat ödenmesini talep etmiştir.

B. Değerlendirme

22. Başvuru dilekçesi ve ekleri incelendiğinde, başvurunun, tapu sicilinin hatalı tutulması nedeniyle Maliye Hazinesi aleyhine açtığı tazminat davasının reddedilmesinin ve anılan kararın Yargıtay tarafından onanmasının Anayasa'nın 2., 10., 35., 36., 40., 125. ve 141. maddelerinde tanımlanan haklarını ihlal ettiğini ileri sürdüğü anlaşılmıştır. Anayasa Mahkemesi başvurunun ihlal iddialarına ilişkin nitelendirmesi ile bağlı olmayıp hukuki nitelendirmeyi bizzat yapar. İhlal iddiaları, yargılama sonucunda verilen kararın adil olup olmadığına yönelik olup, bu iddialar da adil yargılama hakkının ihlali iddiası kapsamında değerlendirilmiştir. Başvurunun, Mahkeme ve Yargıtay kararlarının gerekçesiz olduğuna yönelik iddiaları ayrıca incelenmiştir.

1. Yargılamanın Sonucunun Adil Olmadığı İddiası

23. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrası şöyledir:

"Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz."

24. 30/3/2011 tarih ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"Mahkeme, ... açıkça dayanaktan yoksun başvuruların kabul edilemezliğine karar verebilir."

25. 6216 sayılı Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrasında açıkça dayanaktan yoksun başvuruların Mahkemece kabul edilemezliğine karar verilebileceği belirtilmiştir. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrasında ise açıkça dayanaktan yoksun başvurular kapsamında değerlendirilen kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin şikâyetlerin bireysel başvuruda incelenemeyeceği kurala bağlanmıştır.

26. Anılan kurallar uyarınca, ilke olarak derece mahkemeleri önünde dava konusu yapılmış maddi olay ve olguların kanıtlanması, delillerin değerlendirilmesi, hukuk kurallarının yorumlanması ve uygulanması ile derece mahkemelerince uyumsuzlukla ilgili varılan sonucun esas yönünden adil olup olmaması bireysel başvuru incelemesine konu

olamaz. Bunun tek istisnası, derece mahkemelerinin tespit ve sonuçlarının adaleti ve sağduyuyu hiçe sayan tarzda bariz takdir hatası veya açık keyfilik içermesi ve bu durumun kendiliğinden bireysel başvuru kapsamındaki hak ve özgürlükleri ihlal etmiş olmasıdır. Bu çerçevede, kanun yolu şikâyeti niteliğindeki başvurular, bariz takdir hatası veya açık keyfilik bulunmadıkça Anayasa Mahkemesince incelenemez (B. No: 2012/1027, 12/2/2013, § 26).

27. Başvuru konusu olayda başvuru, Tapu Sicil Müdürlüğüne tapu sicilinin hatalı tutulduğunu, Abdulhalim Ener ve Halim Ener isimli kişilerin, aynı kişi olup Abdulhalim Ener olarak tapuda kayıtlı olması gerektiği halde, Tapu Sicil Müdürlüğüne gerekli düzeltmenin yapılmaması nedeniyle Abdulhalim Ener'den olan alacağını tam olarak tahsil edemediğini, tapu sicilinin hatalı tutulması nedeniyle uğradığı zararın tazmini talebiyle Maliye Hazinesi aleyhine açtığı davanın zamanaşımı süresinin yanlış hesaplanması sonucu reddedildiğini belirterek, anayasal haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

28. Adalet Bakanlığı görüş yazısı ile mülkiyet hakkının ihlali iddialarının kişi bakımından yetki ve başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olup olmadığı açısından değerlendirilmesi gerektiğini, zira tapu kaydının yanlış tutulmasının, başvurunun borçlusu Abdulhalim Ener hakkında sonuçları olan bir durum olmasına rağmen aynı şeyin başvuru hakkında söylenmesinin söz konusu olmadığını, başvurunun mevcut bir mülkünden kaynaklanan hakkına müdahale edildiğinden değil, kendi borçlusuna ait bir mülke ilişkin hukuki durumdan şikayet ettiğini bildirmiş, başvuru vekili 22/4/2014 tarihli dilekçesinde, Adalet Bakanlığı görüşüne katılmadığını belirterek, başvuru dilekçesindeki iddialarını tekrar etmiştir.

29. Başvurucunun, tapu sicilinin yanlış tutulmasına dayalı olarak açtığı davada Mahkemece, Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 8/10/1999 tarih ve E.1994/812, K.1999/712 sayılı dosyası, bu dosyada verilen karara yönelik olarak yargılamanın yenilenmesi talebini içeren ve başvurunun 1/7/2010 tarihinde müdahil olarak katıldığı Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 13/9/2012 tarih ve E.2008/333, K.2012/276 sayılı dosyası, Abdulhalim Ener'e ait hisselerin icra yoluyla satış tarihi incelenerek; başvuru tarafından PTT Genel Müdürlüğü aleyhine Ankara 10. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan 2007/155 esas sayılı dava dosyasına 26/6/2007 tarihinde Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 1994/812 esas, 1999/712 karar sayılı dava dosyasının geldiği ve bu tarihte başvurunun durumu öğrendiği, bu tarihten itibaren 1 yıldan fazla sürenin geçtiği, ayrıca başvurunun anılan taşınmazla ilgili olarak Ankara 10. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2007/155 esas sayılı dava dosyasında, Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesi dava dosyasının 17/5/2007 tarihinden itibaren Mahkemece birçok defa istendiği ve davacının kendisini ilgilendiren bu davadan haberdar olduğu, dolayısıyla bu dosya içindeki belgelere muttali olmuş sayılacağı, belgeyi sonradan öğrendiğini ileri sürmesinin kendi kusurundan kaynaklandığı, öte yandan davacının zararının Abdulhalim Ener'e ait hisselerin satışının yapıldığı 7/7/1998 tarihinde gerçekleştiği halde, bu tarihten itibaren de Maliye Hazinesi aleyhine tazminat davasının açıldığı 30/3/2011 tarihine kadar 10 yıldan fazla sürenin geçtiği gerekçeleriyle zamanaşımı nedeniyle davanın reddine karar verilmiştir.

30. Dava açma sürelerine ilişkin olarak hukuk sisteminin getirdiği sürelerin, hukuk güvenliği ile mahkemelerin zamanın geçmesi nedeniyle güvenilirliği kalmayan ve eksik olan kanıtlara dayanarak çok uzun süre önce meydana gelen olayların kararlarını vermelerinin istenmesiyle oluşabilecek adaletsizliklerin önüne geçmek gibi meşru amacı bulunmaktadır. Hukuki düzenlemelerle süre sınırlamaları yapılması tek başına hak ihlali ortaya çıkarmaz. Ancak süre sınırlamaları orantısız olmamalı ve hakkın özünü

zedelemelidir. Dava açma süresinin başlangıcı belirli olmalı ve süresi çok kısa olmamalıdır.

31. Mahkemeye erişim hakkı, mahkemeye başvurabilme hakkını ifade eder. Bu hak, mutlak bir hak değildir. Bazı sınırlamalara tabi tutulabilir. Ancak getirilen bu sınırlamalar hiçbir şekilde adil yargılanma hakkının özüne zarar vermemelidir. Sınırlama meşru amaç taşımali ve orantılı olmalıdır. Dikkat edilmesi gereken nokta, bu sınırlamaların adalete, mahkemeye erişim hakkının özüne etkisi olmamasıdır (benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Rodoplu / Türkiye*, B. No: 41665/02, 23/1/2006).

32. Devletin tapu sicilinin tutulmasından doğan zarardan sorumluluğu, “*kusursuz sorumluluk*” temeline dayanır. Tapu sicili görevlilerinin herhangi bir kusuru olmasa dahi Maliye Hazinesi zararı tazmin etmek sorundadır.

33. 4721 sayılı Kanun’un 1007. maddesine dayalı tazminat davası, mülga 818 sayılı Kanun’un 41. maddesinde düzenlenen haksız fiilin bir türü olup, aynı Kanun’un 60. maddesinde düzenlenen zamanaşımı sürelerine tabidir.

34. Başvurucunun borçlusunu tarafından Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan tapuda isim tashihi davası sonunda 17/7/1992 tarih ve E.1992/486, K.1992/581 sayılı ilamla 27012 ada 1 parselin Halim Ener olarak belirtilen hisse malikinin Abdulhalim Ener olarak düzeltilmesine karar verilmiş, bu karar yalnızca anılan parsel yönünden 2/2/1993 tarihinde tapuya işlenmiştir. Başvurucunun, icra takibi yaparak satışını gerçekleştirdiği 27013 ada 1 parsel ve 27012 ada 2 parsel numaralı taşınmazların tapu kaydında herhangi bir düzeltme yapılmadığı gibi, Abdulhalim Ener tarafından bu parsellere yönelik olarak tapu kaydında isim düzeltilmesi davası da açılmamıştır.

35. Başvurucu, zamanaşımının yanlış hesaplandığını ileri sürmüştür de Mahkemece, 1 yıllık ve 10 yıllık zamanaşımı süreleri ayrı ayrı değerlendirilerek ve her iki sürenin de geçtiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

36. Abdulhalim Ener’e ait hisselerin satışı 7/7/1998 tarihinde gerçekleşmiştir. Başvurucu, İstanbul 5. İcra Müdürlüğünün 1996/7622 esas sayılı takip dosyasındaki alacağının, 7/7/1998 tarihinde yapılan satış sonucu bir kısmını tahsil ettiğini, kalan miktarını tahsil edemediğini ileri sürmüştür. Mahkemece, 7/7/1998 tarihinden itibaren 10 yıllık zamanaşımı süresinin geçmesi nedeniyle davanın reddine karar verilmiştir.

37. Mahkemenin gerekçesi ve başvurunun iddiaları incelendiğinde, iddiaların özünün derece Mahkemesi tarafından delillerin değerlendirilmesinde ve hukuk kurallarının yorumlanmasında isabet olmadığına ve esas itibarıyla yargılamanın sonucuna ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

38. Başvurucunun, yargılama sürecinde karşı tarafın sunduğu deliller ve görüşlerden bilgi sahibi olamadığına, kendi delillerini ve iddialarını sunma olanağı bulamadığına, karşı tarafça sunulan delillere ve iddialara etkili bir şekilde itiraz etme fırsatı bulamadığına ya da uyuşmazlığın çözüme kavuşturulmasıyla ilgili delillerinin derece Mahkemesi tarafından değerlendirilmediğine dair iddialarına ilişkin olarak, Mahkeme kararında bariz takdir hatası veya açık keyfilik oluşturan herhangi bir durum tespit edilememiştir.

39. Kaldı ki başvuru, asıl borçlusunu adına taşınmaz mal kaydının veya başka bir malvarlığının bulunduğunu tespit ettiği takdirde, borçlusunu aleyhine yeniden icra takibi yapabilir ve alacağını tahsil edebilir. Dolayısıyla başvuru, borçlusunu aleyhine hukuk

sisteminde belirtilen başvuru yollarını kullanarak alacağını tahsil edebileceği için, başvuru anılan hukuk yollarına başvurması gerekir.

40. Açıklanan nedenlerle, başvuru tarafından ileri sürülen iddiaların kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu, derece Mahkemesi kararının bariz takdir hatası veya açık keyfilik de içermediği anlaşıldığından, başvurunun, diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin “açıkça dayanaktan yoksun olması” nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Gerekeçeli Karar Hakkının İhlali İddiası

41. Başvurucu, Mahkeme ve Yargıtay kararlarının gerekeçsiz olduğunu ileri sürmüştür.

42. Anayasa'nın 141. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

“Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekeçeli olarak yazılır.”

43. Anayasa'nın 36. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin yargı organlarına davacı ve davalı olarak başvurabilme ve bunun doğal sonucu olarak da iddia, savunma ve adil yargılanma hakkı güvence altına alınmıştır. Maddeyle güvence altına alınan hak arama özgürlüğü, kendisi bir temel hak niteliği taşımasının ötesinde, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden birisidir. Bu bağlamda Anayasa'nın, bütün mahkemelerin her türlü kararlarının gerekeçeli olarak yazılmasını ifade eden 141. maddesinin de, hak arama hürriyetinin kapsamının belirlenmesinde gözetilmesi gerektiği açıktır (B. No: 2013/307, 16/5/2013, § 30).

44. Adalet Bakanlığı, gerekeçeli karar hakkına yönelik ihlal iddiaları için görüş sunulmasına gerek görülmediğini, bu konuda benzer şikâyetlerde değerlendirilen hususların dikkate alınması gerektiğini bildirmiştir.

45. Derece mahkemeleri, kendisine sunulan tüm iddialara yanıt vermek zorunda değildir. Ancak ileri sürülen iddialardan biri kabul edildiğinde davanın sonucuna etkili olması halinde, mahkeme bu hususa belirli ve açık bir yanıt vermek zorunda olabilir. Böyle bir durumda dahi, ileri sürülen iddiaların zımnen reddi yeterli olabilir (B. No: 2013/5486, 4/12/2013, § 56).

46. Öte yandan temyiz mercilerinin kararlarının tamamen gerekeçeli olması zorunlu değildir. Temyiz merciinin yargılamayı yapan mahkemenin kararıyla aynı fikirde olması ve bunu ya aynı gerekeçeyi kullanarak ya da basit bir atıfla kararına yansıtması yeterlidir. Burada önemli olan husus, temyiz merciinin bir şekilde temyizde dile getirilmiş ana unsurları incelediğini, derece mahkemesinin kararını inceleyerek onadığını ya da bozduğuna göstermesidir (B. No: 2013/5486, 4/12/2013, § 57).

47. Somut olayda, Mahkemece tüm dosyalar incelenerek, 1 ve 10 yıllık zamanaşımı sürelerinin başlangıçları tartışılarak, 1 yıllık zamanaşımı sürelerinin geçtiği, ayrıca her halükarda, zararın doğduğu tarihten itibaren 10 yıllık zamanaşımı süresinin de geçtiği kabul edilerek davanın reddine karar verilmiştir (bkz. § 13-b). Başvurucu, 1 yıllık sürenin geçtiğine dair gerekenin doğru olmadığını ileri sürmüşse de, zararın doğduğu 7/7/1998 tarihinden itibaren, tapu sicilinin yanlış tutulmasına dayalı tazminat davasının açıldığı 30/3/2011 tarihine kadar 10 yıllık zamanaşımı süresinin geçtiği belirlenmiştir. Yargıtay tarafından, Mahkemece verilen kararın gerekeçesine atıf yapılarak ve bu gerekeç aynen kabul edilerek hüküm onanmış ve karar düzeltme istemi reddedilmiştir (bkz. § 13-c). Dolayısıyla Mahkeme ve Yargıtay kararlarının gerekeçsiz olduğundan da söz edilemez.

48. Açıklanan nedenlerle, gerekçeli karar hakkına yönelik bir ihlalin olmadığı açık olduğundan, başvurusunun bu yöndeki iddiası da “açıkça dayanaktan yoksun” bulunmuştur.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurucunun,

1. Yargılamanın sonucunun adil olmadığı iddiasının “açıkça dayanaktan yoksun olması”,

2. Gerekçeli karar hakkına yönelik ihlal iddiasının “açıkça dayanaktan yoksun olması”,

nedenleriyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde bırakılmasına,

30/6/2014 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Alparslan ALTAN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
M. Emin KUZ